

Ontwerp van de Ambitie-indicator

Onderzoek gemeente Eijsden-Margraten

17 juni 2013

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond	5
1.2	Fusie uitwerking langs vier speerpunten	5
1.3	Een ambitie-indicator	6
2	Ontwerpaanpak	7
2.1	Uitgangspunten	7
2.2	Strategische documenten	7
2.3	Indicatoren	9
2.4	Aanpak	13
3	De ambitie-indicator	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Thema Leven	15
3.3	Thema Wonen	20
3.4	Thema Werken	23
3.5	Thema bestuur en organisatie	25
4	Het hanteren van de ambitie-indicator	29
4.1	Terug naar de doelstelling	29
4.2	Overwegingen bij het selecteren van de indicatoren	30
4.3	Aanbevelingen voor een groeipad	31
	Bijlagen:	
1	Totaaloverzicht indicatoren	34
2	Eerdere onderzoeken rekenkamercommissie	50
3	De rekenkamercommissie	53

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Al vanaf 2006 hebben de gemeenten Eijsden en Margraten hun samenwerking geïntensiveerd. De intensivering werd onder meer ingegeven door gebleken behoefte aan versterking van de bestuurskracht. De resultaten van de samenwerking zijn in 2008 geanalyseerd en geëvalueerd. Hoofdconclusie was dat relatie en vertrouwen waren gegroeid en concrete resultaten waren geboekt op praktische dossiers. Tegelijkertijd werd duidelijk dat samenwerking belemmeringen had, indien gestreefd werd naar substantiële 'winst' in termen van bestuurskracht. Deze hoofdconclusie heeft geleid tot het zoeken naar een verstevigde samenwerkingsvorm tussen beide gemeenten.

Daarbij hebben de gemeenten gekeken naar maatschappelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die aangeven dat gemeenten in de toekomst beter in staat moeten zijn effectief op te treden en permanent slagkracht moeten laten zien. Gemeenten worden daarbij toenemend gezien als 'de eerste overheid', wat onder meer gepaard gaat met decentralisatie van Rijkstaken, meer taken met minder geld en vraagstukken die complexer van aard worden. Tegelijkertijd moeten de gemeenten ook in staat zijn als belangenbehartiger, regisseur of uitvoerder te schakelen tussen een lokale en een regionale schaal.

Eijsden en Margraten hebben deze ontwikkelingen en de lessen uit de samenwerking tot dan toe, overwogen en zijn tot de conclusie gekomen dat bestuurskracht van beide gemeenten gewaarborgd moest worden. Dat heeft de gemeenten ertoe gebracht de route te kiezen van vergaande samenwerking met een fusie op 1 januari 2011 als einddoel.

1.2 Fusie-uitwerking langs vier speerpunten

De uitwerking van de fusie van de gemeenten Eijsden en Margraten is gebaseerd op de identiteit van de beide gemeenten, tot uiting komend in de vier gemeenschappelijke speerpunten van beleid voor beide gemeenten:

1. De gemeenten hebben een hoge kwaliteit van leven. Dit is een brede aanduiding waaronder vele initiatieven en activiteiten zijn begrepen die ook weer verband houden met de andere speerpunten.
2. De gemeenten kenmerken zich als forensengemeenten. Hiermee wordt aangegeven dat de gemeenten specifieke kwaliteiten hebben en verder ontwikkelen op het gebied van wonen, mobiliteit, voorzieningen en dat naar vermogen wordt meegewerkt aan regionaal economische ontwikkeling.
3. De verdergaande ontwikkeling van toerisme en recreatie. De gemeenten zijn in de unieke omstandigheid dat zij heuvelland en water met elkaar verbinden. Dit vormt een aantrekkelijke propositie voor vele vormen van toerisme en recreatie. Dit unieke aanbod is ook van grote betekenis voor de bezoekers en inwoners van de stad Maastricht. Dit is van belang voor de positie van gemeenten en regio.
4. Het feit dat de gemeenten inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen vooropstellen, betekent dat dienstverlening en bedrijfsvoering het vierde speerpunt vormen. Eigenlijk zijn dienstverlening en bedrijfsvoering een 'conditio sine qua non' om de belangen van alle betrokkenen inderdaad voorop te stellen.

Bovengenoemde speerpunten van beleid zijn in de Strategische visie en missie voor de gefuseerde gemeente Eijsden-Margraten (8 oktober 2009) en in het herindelingsadvies van Van Naem & Partners (april 2008) uitgewerkt tot een aantal concreet en minder concreet geformuleerde fusieambities (doelstellingen).

1.3 Een ambitie-indicator

In het eerste contact tussen het Presidium van de gemeente Eijsden-Margraten en de rekenkamercommissie Zuid Limburg op 14 augustus 2012, heeft het presidium aangegeven behoefte te hebben aan een instrument om de voortgang van de fusieambities te kunnen volgen.

De achterliggende doelstelling van zo'n instrument zou vooral gericht moeten zijn op 'leren en verbeteren'. Het instrument moet een globaal inzicht geven in de stand van zaken om zo de richting te kunnen bepalen voor de nabije toekomst. Het Presidium heeft daarbij aangegeven vooral een pragmatisch en compact 'meetinstrument' te willen. Het gaat om een globaal inzicht dat zonder teveel ambtelijke inspanning moet kunnen worden opgeleverd.

2 Ontwerpaanpak

2.1 Uitgangspunten

Voor het ontwerp van de ambitie-indicator hebben de volgende uitgangspunten centraal gestaan:

- Ontwikkel een meetinstrument dat in staat stelt het gevoerde beleid met betrekking tot eerder geformuleerde fusieambities op hoofdlijnen te kunnen volgen.
- Ontwikkel dit instrument zodanig dat het de voortgang van de realisatie van de belangrijkste fusieambities in kaart brengt. Sluit daarbij aan bij de gemeenschappelijke speerpunten voor de uitwerking van de fusie.
- Maak bij het ontwerp van het meetinstrument gebruik van de Strategische visie en missie (2009) en het herindelingsadvies van Van Naem & Partners (2008).
- Beschouw het meetinstrument vooral als een Indicator. Houd het meetinstrument eenvoudig en compact. De metingen moet behapbaar blijven.
- Betrek het presidium en mogelijk B&W en gemeentesecretaris bij het ontwerp van de ambitie-indicator. Vanuit het oogpunt van 'leren en verbeteren' moet het instrument zoveel mogelijk gedragen zijn in de organisatie.
- Plaats het instrument in het perspectief van de 'lerende organisatie'. Meet regelmatig met tussenliggende periodes van één jaar. Sluit daarbij indien mogelijk aan bij de reguliere P&C-cyclus.

2.2 Strategische documenten

Voor het ontwerp van de ambitie-indicator hebben de rapporten herindelingsadvies van Van Naem & Partners (2008) en de strategische visie en missie (2009) centraal gestaan. In beide documenten worden de beleidsterreinen Leven, Wonen en Werken in de nieuwe gemeente Eijsden-Margraten benoemd als de gemeenschappelijke speerpunten van de nieuwe gemeente. Daarnaast wordt gewezen op het belang van een bestuurskrachtige gemeente als randvoorwaarde voor het überhaupt kunnen waarmaken van de beleidsinhoudelijke ambities.

Deze vier thema's zijn de basis geweest voor het ontwerp van de ambitie-indicator. Zij worden hieronder nog eens kort en bondig omschreven.

Leven

Naast het ontwikkelen van beleid voor de gehele gemeente en het treffen van voorzieningen in de kernen, is er veel aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving in de kernen en rondom bedrijfs- en recreatieterreinen. Deze fysieke leefomgeving is een van de pijlers die de kwaliteit van leven bepaalt. Het behoud van hoogwaardige kwaliteit van de leefomgeving is niet alleen de zorg van de overheid. De gebruikers van deze omgeving zijn ook zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van de kwaliteit. Leefbaarheid gaat gepaard met sociale betrokkenheid bij alles wat er in de directe omgeving plaatsvindt.

Er wordt geïnvesteerd in een plezierige leefomgeving met de volgende kenmerken: veilig, schoon, groen en duurzaam. De inwoners kunnen in hun woonomgeving op een prettige manier leven en zich er thuis voelen. Dit vraagt onder meer om een integrale kerngerichte benadering, een integraal veiligheidsbeleid, preventie en handhaving, en een visie op de verhouding tussen steen en groen, waarin ook de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners meetelt.

Wonen

Eijsden-Margraten stuurt ontwikkelingen, zoals de druk op de woningmarkt, de demografische ontwikkelingen en de daarmee samenhangende veranderende vraag van de woonconsument. Daarbij gaat het vooral om het behouden en versterken van de woonkwaliteiten, het bieden van kansen aan doelgroepen zoals jongeren en ouderen, het voldoende, kwalitatief en betaalbaar bouwen, het bieden van kwalitatief hoogwaardige woonmilieus en een goede verdeling van huur- en koopwoningen.

De nieuwe gemeente is beperkt in de groeimogelijkheden. Deze worden behalve in het uitleggebied Poelveld in Eijsden (totaal 650 woningen) en de uitbreidingslocaties van Margraten alleen gevonden binnen of aansluitend aan de contouren van de dorpen (inbreidingslocaties). De bekende woningbouwplannen zijn nagenoeg allemaal al goedgekeurd. Na de realisatie van de thans bekende plannen wordt om aantasting van het kostbare landschap te vermijden, alleen onder strikte kwalitatieve condities buiten de contouren gebouwd.

Werken

Welvaart en het welzijn van de inwoners zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van de economische activiteiten in de regio. Eijsden-Margraten straalt voor de economische ontwikkeling van de regio een positieve houding uit en is onder meer bereid mede te investeren in de economische profilering. Het initiatief tot verdergaande economische ontwikkeling - met uitzondering van de ontwikkelingen op het gebied van de agrarische sector en toerisme en recreatie - wordt grotendeels overgelaten aan andere gemeenten.

Bestuur en Organisatie

Het herindelingadvies van Van Naem & Partners geeft te kennen dat een bestuurskrachtige gemeente vraagt om een professioneel bestuur en een daarop aansluitende organisatie. De positie in de samenleving stelt niet alleen eisen aan de strategische bestuurlijke kracht van Eijsden-Margraten, maar ook aan de competenties van de gemeentelijke organisatie.

Uit bovenstaande thema's zijn de belangrijkste hoofddoelstellingen, subdoelstellingen en indicatoren afgeleid voor de ambitie-indicator. De decompositie van de vier thema's naar hoofddoelstellingen, subdoelstellingen en indicatoren, kunt u terug vinden in hoofdstuk 3.

2.3 Indicatoren

2.3.1 Soorten indicatoren

Bij het ontwikkelen van indicatoren dient onderscheid te worden gemaakt tussen de volgende soorten indicatoren:

Volume- of areaalindicatoren

Met dit soort indicatoren wordt inzicht gegeven in de “omvang” van het beleidsveld/programma etc.

Bijvoorbeeld:

- het aantal blackspots/verkeersincidenten
- het aantal inbraken in woningen
- de totale lengte van de wegen en de soort (asfalt, klinker, verhard, onverhard)
- de omvang van het uitkeringsbestand

Deze indicatoren zijn soms wel en soms niet (direct) beïnvloedbaar. Zo is de totale lengte van het wegennet door de gemeente te beïnvloeden door aanleg van extra wegen. De omvang van het uitkeringsbestand is al minder beïnvloedbaar en het aantal inbraken nog minder.

Prestatie- of productie-indicatoren

Met deze indicatoren wordt de output gemeten die nodig is om de gewenste outcome (het effect) te bereiken.

Prestatie-indicatoren hangen samen met de tweede W-vraag in de programmabegroting: “wat gaan we ervoor doen?” Output of prestaties valt uiteen in:

- reguliere productie; bijvoorbeeld wegenonderhoud, gladheidbestrijding
- investeringen; bijvoorbeeld reconstructies, het treffen van verkeers-remmende maatregelen, aanleg van een rotonde.
- ontwikkelen nieuw beleid/beleidsevaluatie; bijvoorbeeld verkeers-veiligheidsbeleid

Prestatie-indicatoren hangen ook vaak samen met het vergroten van het door de gemeente te beïnvloeden areaal.

Mogelijke prestatie-indicatoren zijn:

- Het aantal km weg waarop gladheidbestrijding plaatsvindt
- Het aantal nieuwe verkeersborden die in het komende jaar worden bijgeplaatst
- Het aantal verkeersremmende maatregelen (drempels/versmallingen etc)
- Aanleg van rotondes

Een tijds- of throughput-indicator is een bijzondere vorm van een prestatie-indicator. Deze indicator geeft aan hoeveel tijd gemoeid is met het vervaardigen van een product (bijvoorbeeld een paspoort of een vergunning) of hoeveel doorlooptijd hiermee gepaard gaat (bijvoorbeeld de afhandeltijd voor een wabo-vergunning of de wachttijd bij een balie)

Outcome- of effect-indicatoren

Met deze soort indicator wordt het gewenste maatschappelijk effect uitgedrukt. Wat willen we bereiken? De “roze wolk”. Dit kan uitgedrukt worden in concreet meetbare variabelen, oftewel variaties in het areaal, zoals bijvoorbeeld:

- Daling van het aantal ongelukken met lichamelijk letsel / transport naar ziekenhuis
- Daling van het aantal incidenten met blikshade
- Daling van het aantal klachten van burgers

Veelal worden effecten echter gemeten door de tevredenheid van de stakeholders (belanghebbenden) vast te stellen. Deze belanghebbenden zijn veel burgers (of specifieke categorieën daarvan, zoals uitkeringsgerechtigden, ouders van schoolgaande kinderen, verenigingen etc.) of medewerkers van de gemeente.

Voorbeelden van dergelijke indicatoren zijn:

- Tevredenheid van medewerkers (gemeten middels een medewerkers tevredenheids onderzoek)
- Tevreden van de burger over het openbaar groen
- Veiligheidsbeleving

2.3.2 Wijze van meten

Helaas kunnen de indicatoren niet allemaal, ieder jaar met een druk op de knop worden ingevuld. Er is niet één informatiesysteem op basis waarvan, zonder moeite, informatie kan worden gegenereerd. De indicatoren zelf en de informatiebronnen op basis waarvan de invulling plaats kan vinden, zijn hiervoor te divers. De wijze waarop de waarde van de indicatoren gemeten moeten/kunnen worden verschilt per indicator. Er zijn grofweg drie methoden te onderkennen:

Gebruik maken van eigen registraties

In sommige gevallen kan de invulling van indicatoren wel met een “druk op de knop” worden geleverd, bijvoorbeeld gegevens over de bevolkingssamenstelling. Andere indicatoren zijn ook wel te leveren op basis van interne informatie, maar daarbij dient dan wel nog veredeling plaats te vinden, bijvoorbeeld:

Aantal overnachtingen toeristen:

het totale aantal overnachtingen is snel te achterhalen. De opbrengst uit hoofde van de toeristenbelasting kan hierbij gedeeld worden door het tarief. Indien u echter ook inzicht wilt hebben in de vraag bij welke soort locaties de overnachtingen hebben plaatsgevonden, dan is een aanvullende analyse noodzakelijk.

Aantal jeugdleden van verenigingen:

Op basis van de stukken die jaarlijks ontvangen worden met betrekking tot de aanvraag en/ of vaststelling van de subsidies voor verenigingen, zijn gegevens over het aantal (jeugd-)leden beschikbaar. Om de indicator in te kunnen vullen dienen deze gegevens wel uit de subsidiedossiers gehaald te worden en moet er opgeteld worden.

Gebruik maken van bronnen van derden

Veel gegevens dienen bij derden opgevraagd te worden, zoals bij de Politie, de GGD en bij Pentasz. Deze gegevens zijn daar, op ad hoc basis, op te vragen. Beter is het om gebruik te maken van vaste momenten en vaste formats. Daarom kan het beste worden aangesloten bij de reguliere, periodieke, informatievoorziening, van deze derde-partijen.

Onderzoek uitvoeren / enquêteren

Vooraf bij het invullen van de effectindicatoren is het vaak noodzakelijk om afzonderlijk onderzoek te doen naar de beleving van burgers (en/of medewerkers). Hiertoe dienen afzonderlijke bureau's te worden ingeschakeld. Effectmetingen zijn daardoor kostbaar en kunnen niet ieder jaar uitgevoerd worden. Tevens moet goed nagedacht worden over de vragen die worden gesteld en de wijze waarop die vragen worden gesteld. Aandacht verdient ook de continuïteit. Dat wil zeggen dat in iedere enquête de zelfde vragen weer opnieuw, op de zelfde manier gesteld worden. Gebeurt dit niet dan is vergelijking van enquêtes in jaar t met die van t-1 of t-2 niet mogelijk.

De vraag op basis waarvan de invulling van de indicatoren plaatsvindt hangt onlosmakelijk samen met de vraag hoe bewerkelijk dit is. Informatie verzamelen binnen de eigen organisatie verdient de voorkeur boven dure en bewerkelijke enquêtes en onderzoeken.

2.3.3 Meerkernigheid

De gemeente Eijsden-Margraten bestaat uit de grotere kernen Eijsden, Margraten Cadier en Keer en Grondveld. Daarnaast telt Eijsden-Margraten nog elf andere dorpen en buurtschappen. Bij bepalen en meten van indicatoren is het opportuun en/of wenselijk om per afzonderlijke (hoofd-)kern te meten. Dit stelt wel hoge eisen aan de registraties die tot de invulling van de indicatoren leiden. De moeten immers dan zo ingericht zijn/worden dat invulling van de indicatoren per afzonderlijke kern mogelijk is/wordt.

Bijvoorbeeld: het aantal/soort sportvoorzieningen per afzonderlijke kern is eenvoudig te meten. Indien men echter ook het aantal klachten met betrekking tot wild parkeren in een kern wil weten, dan zal de klachtenregistratie waarschijnlijk hierop niet ingericht zijn c.q. dan zal er een verdelingsslag van de beschikbare informatie nodig zijn.

2.3.4 Beïnvloedbaarheid van indicatoren

Veel indicatoren zijn door de gemeente niet of vrijwel niet te beïnvloeden. Denk hierbij onder andere aan aantal inbraken, bevolkingssamenstelling of het aantal detailhandelszaken in een dorpskern. Dit betekent echter niet automatisch dat dan ook meting van die indicator onnodig is. Deze indicatoren geven namelijk belangrijke inzage in trends die optreden. De waarde van het gebruik van indicatoren kan pas vaak na verloop van tijd worden ingezien. Na verloop van enkele jaren zijn immers trends/ontwikkelingen waar te nemen.

2.3.5 Streefwaarden

In dit rapport worden door de rekenkamercommissie vanzelfsprekend geen uitspraken gedaan over de wenselijke uitkomst van de indicatoren. Dat wil zeggen, er worden geen uitspraken gedaan over de vraag welke waarde indicatoren, wanneer moeten aannemen. Daarmee zou de rekenkamercommissie immers op de stoel van de gemeenteraad gaan zitten. De Rekenkamer adviseert de gemeenteraad wel om (jaarlijks) uitspraken dienaangaande te doen en om hierop te monitoren. Het bereiken van maatschappelijke effecten en de daarbij behorende productie kost altijd geld. Wees u daarvan bewust. Hoe rekening met de haalbaarheid.

2.3.6 Aandachtspunten/valkuilen bij het hanteren van indicatoren

Is meten ook weten?

De maatschappij is niet (altijd) maakbaar. De invloed van de (lokale) overheid op de samenleving moet niet worden overschat. Hou er rekening mee dat de productie niet altijd het gewenste resultaat oplevert. Hou er rekening mee dat de relatie tussen prestatie enerzijds en effect anderzijds niet altijd aanwezig is. Eén zwaar ongeluk met meerdere slachtoffers “gooit roet in het eten”. Daarnaast is het de vraag of, indien de effect-indicator is bereikt, ook het maatschappelijke effect is bereikt.

Meten is zweten

Denk eraan dat bij effectindicatoren een nulmeting en een jaarlijks voortdurende meting vereist is. Dit stelt eisen aan het ambtelijk apparaat en brengt (mogelijk) kosten met zich mee? Ook de productie moet worden gemeten. Informatiesystemen moeten hierop worden ingericht.

Logische samenhang tussen indicatoren

De effectindicatoren die de *kwalitatieve* maatschappelijke doelstelling (bijvoorbeeld verkeersveiligheid) *kwantitatief* maken, moeten ook aansluiten bij deze maatschappelijke doelstelling.

Hou er rekening mee dat er een logica c.q. een relatie moet zijn tussen prestatie-indicatoren enerzijds en effect-indicatoren anderzijds. De productie moet ook logischerwijs *kunnen* leiden tot een effect.

Tijdsindicatie bij streefwaarden

Denk eraan dat bij de effectindicatoren en prestatie-indicatoren ook moet worden vermeld **wanneer** er geproduceerd moet zijn en wanneer het effect moet zijn bereikt (welk jaar, welke maand, welk kwartaal).

In der Beschränkung zeigt sich der Meister

Schiet bij indicatoren niet te ver door. Indicatoren moeten geen doel op zich zijn. Voorkom een bureaucratische manier van besturen. (Be-)sturen op basis van indicatoren is (slechts) een middel. Streef naar zo min mogelijk effectindicatoren. Probeer een programma in maximaal 5 effect-indicatoren “te vangen”.

2.4 Aanpak

Voor het ontwerp van de ambitie-indicator is het volgende proces doorlopen.

Tabel 1: Proces ontwerp ambitie-indicator

8 maart	Eerste ontwerp van de ambitie-indicator door de rekenkamercommissie Zuid-Limburg. Gesprek met gemeentesecretaris en controller over mogelijkheden inpassing van de ambitie-indicator in P&C cyclus.
2 april	Afstemming van het eerste ontwerp van de ambitie-indicator in onderling overleg met het presidium van Eijsden-Margraten.
3 mei	Aanpassing eerste ontwerp van de ambitie-indicator door de rekenkamercommissie Zuid-Limburg.
14 mei	Afstemmen met College.
17 juni	Opleveren van de ambitie-indicator en presentatie in de gemeenteraad van Eijsden-Margraten.

3 De ambitie-indicator

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk betreft een toelichting op het ontwerp van de ambitie-indicator. De thema's: Leven, Wonen, Werken en Bestuur en organisatie worden in dit hoofdstuk uiteengezet in een aantal hoofddoelstellingen gebaseerd op de rapporten van Van Naem & Partners en de Strategische Visie en Missie. Per hoofddoelstelling worden, wederom gebaseerd op genoemde rapporten, een aantal subdoelstellingen uitgeduid. Aan de subdoelstellingen worden een aantal meetindicatoren gekoppeld. Daarbij wordt steeds aangegeven welke karakter deze indicator (A = areaal, P = prestatie en E = effect) heeft.

In bijlage 1 is een totaaloverzicht van de indicatoren opgenomen in de vorm van een spreadsheet, waarin ook wordt aangegeven welke bronnen geraadpleegd kunnen worden om de indicator op te leveren. Dit spreadsheet wordt eveneens digitaal verstrekt aan het college c.q. de ambtelijke organisatie.

3.2 Thema Leven

Hoofddoelstelling: Plezierige leefomgeving

Van Naem en Partners pagina 47 alinea 1,2 en 3.

In het algemeen wordt gesproken over investeringen in een veilige, schone, groene en duurzame gemeente. Als het gaat om de werkwijze wordt een integraal dorpsgerichte benadering genoemd. Deze benadering heeft vooral betrekking op veiligheid, gerichte handhaving en preventie en visie op de verhouding bebouwing en groen.

Een hoogwaardige leefomgeving is niet alleen de zorg van de overheid. Leefbaarheid gaat gepaard met betrokkenheid van inwoners, bedrijven en verenigingen. Dit stelt ook eisen aan de (interactieve) manier van werken van bestuur en organisatie.

Tabel 2: Plezierige leefomgeving

Subdoelstelling	Indicator	AI*
Integraal veilig	Aantal misdrijven per kern, onderverdeeld naar soort	A
	Aantal klachten over hangjongeren	A
	Aantal meldingen drugsoverlast	A
Openbaar groen	Aantal km ² openbaar groen	A
Duurzaamheid	Aantal woningen dat aan duurzaamheidsnorm voldoet	A
Integraal veilig	(Aantal uren) inzet BOA's en andere instanties	P
Schoon	Vierkante km verharding die schoon wordt gehouden	P
	Vierkante km groen dat onderhouden wordt	P
Openbaar groen	Nieuwe aanleg openbaar groen	P
Duurzaamheid	Nieuwbouw/verbouw c.q. bijkomend aantal woningen dat aan de norm voldoet	P
Integraal veilig	Tevredenheid / beleving	E
Schoon	Tevredenheid / beleving	E
	Aantal klachten verloedering	E
Openbaar groen	Tevredenheid / beleving	E
	Aantal klachten m.b.t. overhangend groen, verloedering etc	E

AI*= Aard Indicator: A=areaalindicator, P=prestatieindicator, E=effectindicator

Hoofddoelstelling: Detailhandel

Van Naem en Partners pagina 48, alinea 2, pagina 49 en pagina 51, alinea 1.

Voor een goede leefbaarheid is detailhandel een must. Voor de primaire levensbehoefte moeten inwoners in hun eigen kern terecht kunnen. Deze structuur moet levensvatbaar zijn en blijven. Daartoe wordt de primair verzorgende detailhandel geconcentreerd in de dorpscentra Eijsden en Margraten. Ook de toegankelijkheid van de eerste lijnvoorzieningen, als huisarts tandarts, bankfiliaal, postagentschap, moet optimaal zijn voor inwoners (Pagina 51, alinea 1).

De detailhandel is behalve voor werkgelegenheid ook belangrijk voor de leefbaarheid (Pagina 47, alinea 5 onderaan). Ondernemers steunen bijvoorbeeld culturele en sportmanifestaties en zorgen dat primaire levensbehoeften in de dorpen zelf kunnen worden gekocht.

Tabel 3: Detailhandel

Subdoelstelling	Indicator	AI
Sociale betrokkenheid ondernemers	Aantal deelnemers aan ondernemersplatform en/of winkeliersverenigingen	A
Vervullen primaire levensbehoefte	Aantal detailhandelsbedrijven naar soort per kern	A
Levensvatbare detailhandel	Aantal sluitingen detailhandelsbedrijven	A
Post/banken etc.	Aantal postagentschappen en bankfilialen in de gemeente	A
Sociale betrokkenheid ondernemers	Aantal overleggen tussen gemeente en ondernemersplatforms	P

Hoofddoelstelling: Sport

Van Naem en Partners pagina's 49 en 50.

Sport moet een belangrijke bijdrage leveren aan het gemeenschapsgevoel. Verenigingsleven stimuleert de participatie van de jeugd in de samenleving. Het beleid is daarom gericht op een goede verdeling van sportaccommodaties en -voorzieningen met het oog op een duurzaam financieel draagvlak. Via het aansluiten op landelijke programma's voor sport en bewegen wordt voor jong en oud gewerkt aan preventief gezondheidsbeleid.

Tabel 4: Sport

Subdoelstelling	Indicator	AI
Betrokkenheid bij samenleving	Aantal leden van sportverenigingen woonachtig in Eijsden Margraten	A
Gezondheidsaspecten	Aantal kinderen met Obesitas	A
Huisvesting sport	Aantal binnen- en buitensportvoorzieningen	A
	Bezettingsgraad (per voorziening)	A

Hoofddoelstelling: Onderwijs

Van Naem en Partners pagina 49.

Naast de verantwoordelijkheid voor scholen voor kennisoverdracht wordt er gekozen voor het ontwikkelen van aanvullende voorzieningen die bijdragen aan de maatschappelijke vorming van leerlingen. Daarbij hoort het vroegtijdig signaleren van knelpunten zoals leerachterstanden, probleemsituaties in de huiselijke omgeving en de inzet van zorgnetwerken. Voor wat betreft de voorzieningen moet dit kwalitatief én kwantitatief (spreiding) aan de maat zijn. Ook de kinderopvang moet voldoende en voldoende toegankelijk zijn.

Tabel 5: Onderwijs

Subdoelstelling	Indicator	AI
Knelpuntenleerlingen	Aantal kinderen met leerachterstanden	A
Onderwijshuisvesting / voorzieningen	Aantal lokalen/leegstaande lokalen	A
Kinderopvang	Aantal kinderopvangplaatsen	A
	Aantal kinderen op wachtlijst	A

Hoofddoelstelling: Welzijn diverse doelgroepen

Van Naem en Partners pagina 50, alinea 2.

Belangrijk aspect van het welzijnsbeleid is de participatie van met name jongeren, ouderen en zwakkeren. Eijsden Margraten wil een ieder de kans geven voor een volwaardige deelname aan de samenleving. Vrijwilligersbeleid en verenigingsleven wordt daartoe gestimuleerd.

Tabel 6: Welzijn diverse doelgroepen

Subdoelstelling	Indicator	AI
Ouderen	Aantal ouderen	A
	Deelname ouderen aan verenigingen, ouderenorganisaties etc.	A
Jeugd	Aantal jongeren	A
	Deelname jongeren aan verenigingsleven (procentueel)	A
Vrijwilligers	Aantal vrijwilligers	A
Verenigingen	Aantal verenigingen en leden onderverdeeld naar sport, cultuur etc.	A
Zwakkeren	Aantal inwoners onder armoedegrens	A

Hoofddoelstelling: Cultuur

Van Naem en Partners pagina 49, laatste alinea.

Eijsden Margraten stelt een goed cultuurklimaat voorop. De overheid ondersteunt lokale initiatieven die passen binnen het karakter van de dorpen. Er wordt voor voldoende kustzinnige uitvoeringen gezorgd.

Tabel 7: Cultuur

Subdoelstelling	Indicator	AI
Uitvoeringen en uitbeeldingen met dorpsgericht karakter	Aantal evenementen en uitvoeringen etc (per kern)	A

Hoofddoelstelling: Voorzieningen

Van Naem en Partners pagina 50, laatste alinea, pagina 51, alinea 1.

De voorzieningen voor dit alles moeten goed verspreid dan wel bereikbaar zijn voor de inwoners. Daarbij speelt betaalbaarheid en duurzaam financieel draagvlak een rol. Ook spant Eijsden Margraten zich in de 1^e lijnsvoorzieningen op peil te houden. Dit geldt ook voor algemeen sociaal economische voorzieningen als bankfiliaal en/of postagentschap (zie ook detailhandel).

Tabel 8: Voorzieningen

Subdoelstelling	Indicator	AI
Zwembad	Aantal bezoekers / abonnementen	A
Gemeenschapshuizen / dorps huizen	Bezettingsgraad	A
	Aantal + aantal per kern	A
Bibliotheek	Aantal (jeugd)leden / uitleningen	A
Stimuleren vrijwilligerswerk	Aantal vrijwilligers	A

Hoofddoelstelling: Gezondheid

Van Naem en Partners pagina 50, alinea 4.

Het op peil houden van de eerste lijnsvoorzieningen en preventieve gezondheidszorg (huisartsen, tandartsen) passen ook hier in de doelstellingen van Eijsden Margraten. Kernthema hierbij ligt op alcohol en verslavingsbeleid.

Tabel 9: Gezondheid

Subdoelstelling	Indicator	AI
Verslaving	Aantal drugsverslaafden	A
Alcoholgebruik	Aantal bekende alcoholverslaafden	A
Eerste lijnvoorziening	Aantal voorzieningen (per kern)	A

3.3 Thema Wonen

Hoofddoelstelling: Wonen voor doelgroepen

Van Naem en Partners pagina 51, alinea 2 en 3.

Voor het behouden en versterken van de woonkwaliteiten wordt ingezet op het bieden van kansen aan de doelgroepen ouderen en jongeren en een goede verdeling tussen koop en huur. Als uitbreidingslocatie wordt gewezen op Poelveld (alinea 3). Een belangrijke doelstelling is bouwen binnen contouren om zo verrommeling van het landschap te vermijden.

Tabel 10: Wonen voor doelgroepen

Subdoelstelling	Indicator	AI
Ouderen	Aantal (levensloopbestendige) woningen voor ouderen	A
Jongeren/starters	Aantal jongeren-/starters woningen	A
Verdeling huurwoningen versus koopwoningen	Aantal koopwoningen, aantal vrije sector huur, aantal sociale sector huur	A
Poelveld	Aantal woningen Poelveld	A
Bouwen in contouren	(Mogelijk) nog in te vullen lege plekken in dorpskernen	A
Ouderen	Gerealiseerde woningen voor ouderen	P
Jongeren/starters	Gerealiseerde woningen voor jongeren/starters	P
Verdeling huurwoningen versus koopwoningen	Gerealiseerde woningen onderverdeeld naar soort	P
Poelveld	Nieuw gerealiseerde woningen Poelveld	P
Bouwen in contouren	Ingevlude lege plekken binnen de dorpskernen	P
Ouderen	(gewenst) aantal ouderen dat zelfstandig woont.	E
Jongeren/starters	(gewenst) aantal jongeren dat een in een eigen woning woont / terugdringen wachtlijsten	E
Verdeling huurwoningen versus koopwoningen	(gewenste) procentuele verdeling soort woningen	E

Hoofddoelstelling: Evenwichtige bevolkingssamenstelling

Van Naem en Partners pagina 51, laatste alinea.

Voor zover te beïnvloeden, streeft Eijsden Margraten naar een evenwichtige bevolkingssamenstelling om daarmee een duurzaam voorzieningenniveau te kunnen blijven handhaven.

Tabel 11: Evenwichtige bevolkingssamenstelling

Subdoelstelling	Indicator	AI
Samenstelling bevolking	Samenstelling bevolking in percentages (0-5, 5-20, etc.)	A
	Groei van de bevolking (tegengaan krimp)	E
	Percentage bevolking jonger dan x jaar (verjonging van de bevolking/tegengaan vergrijzing)	E

Hoofddoelstelling: Verkeer

Van Naem en Partners pagina 52, alinea 1 en SVM, pagina 14.

Als het gaat om verkeer en verkeersontsluiting kent Eijsden Margraten drie kernthema's: bereikbaarheid, veiligheid en duurzaamheid. Bereikbaarheid moet tot uiting komen in onder meer een uitgebreid fietsnetwerk (alinea 2) en een goede ontsluiting van het openbaar vervoer. Een goede kwaliteit van wegen moet een bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid. Daartoe worden ook 30 KM/u zones aangelegd. Als het gaat om parkeren hanteert Eijsden Margraten een gebiedsgericht parkeerbeleid met als doel voldoende parkeerruimte in de kernen en het terugdringen van parkeeroverlast. Vanuit de duurzaamheidgedachte streeft Eijsden Margraten naar vermindering van de CO₂ uitstoot. Elektrisch vervoer wordt gestimuleerd.

Tabel 12: Verkeer

Subdoelstelling	Indicator	AI
Verkeersveiligheid	Percentage fietspaden los van de openbare weg	A
	Aantal km 30 km-zones	A
	Aantal km weg waarop gladheidbestrijding plaatsvindt	A
Bereikbaarheid	Aantal km wegen	A
Fietsnetwerk	Aantal km fietspad (recreatief)	A
Kwaliteit wegen	(gemiddeld) rapportcijfer CROW normen onderhoud	A
	Aantal km slechte weg (onder de CROW-norm)	A
Bereikbaar Openbaar Vervoer	Aantallen bushaltes per kern + frequentie aanrijden bushaltes + tijdvak waarbinnen + aantal bestemmingen	A
Parkeren	Aantal parkeerplaatsen (bij voorzieningen)	A
	Aantal parkeerplaatsen met blauwe zones	A
	Aantal parkeervergunningen	A
Duurzaamheid	Aantal tappunten elektrisch vervoer	A
Verkeersveiligheid	Nieuwe verkeersveiligheidsbevorderende maatregelen (bijv. 30 km-zones)	P
	Uitgeschreven boetes ivm verkeersovertredingen	P
Bereikbaarheid	Aantal nieuw aangelegde km wegen	P
Fietsnetwerk	Nieuw aangelegd aantal km	P
Kwaliteit wegen	Uitgevoerd wegonderhoud (aantal km) en reconstructies	P
Bereikbaar Openbaar Vervoer	Mutatie areaal	P
Parkeren	Nieuw aangelegde parkeerplaatsen	P
	Aanleg blauwe zones	P
Duurzaamheid	Nieuw aangelegde tappunten elektrisch vervoer	P
Verkeersveiligheid	Verhoging objectieve verkeersveiligheid	E
	Verhoging subjectieve verkeersveiligheid (tevredenheid/beleving)	E
Kwaliteit wegen	Aantal klachten mbt wegonderhoud	E
	Aantal schades/aansprakelijkstellingen/ongevallen veroorzaakt door slecht wegonderhoud	E
Bereikbaar Openbaar Vervoer	Gebruik / bezetting Openbaar Vervoer (Bus en trein)	E
Parkeren	Klachten inzake wild parkeren	E
	Klachten van winkeliers etc.	E
	Aantal uitgeschreven parkeerbonnen	E

3.4 Thema Werken

Hoofddoelstelling: Recreatie en toerisme

Van Naem en Partners pagina 53, alinea 1 en 2.

Eijsden Margraten heeft op het gebied van toerisme en recreatie een groot potentieel. Dit wordt nu nog ten dele benut. Recreatieve ondernemers worden in staat gesteld hun activiteiten fors uit te breiden. (peil 2008: 240.000 overnachtingen).

Naast lokale stimulering moet er ook sprake zijn van samenwerking met andere gemeenten. In dit verband wordt gesproken over complementaire toeristisch recreatieve producten. Het Maasdal wordt zo verbonden met het Mergelland. Deze verbinding is over zeven jaar internationaal bekend.

Tabel 13: Recreatie en Toerisme

Subdoelstelling	Indicator	
Stimuleren recreatie & toerisme (lokaal)	Aantal overnachtingen, onderverdeeld naar Hotel, B&B en campings	A
	Aantal bezoekers Mergelgroeve/Oorlogskerkhof/'t Rooth en Veer naar België	A
	Aantal arbeidsplaatsen in de horeca	A
Internationale bekendheid	Aantal overnachtingen / bezoeken door buitenlanders	A

Hoofddoelstelling: Landschapsbeheer

Van Naem en Partners pagina 53, alinea 3 en SVM pagina 19, alinea 1,2 en 3.

Het landschapsbeheer en de agrarische sector werken hand in hand met de recreatieve functie. Eijsden Margraten spant zich in om deze samenhang te versterken teneinde de lokale werkgelegenheid in beide sectoren te bevorderen. Als het gaat om landschapsbeheer wordt ingezet op het behoud van structuur van de natuur, het tegengaan van verrommeling, een ecologische verbinding tussen gebieden, waardoor samenhang tussen groen, water en steen tot stand komt. Verbinding tussen de sectoren is belangrijk voor de lokale werkgelegenheid. In dat verband wordt ingezet op innovatie, verbreding en schaalvergroting van de agrarische sector.

Tabel 14: Landschapsbeheer

Subdoelstelling	Indicator	AI
natuurbeheer en –behoud	aantal km2 natuurgebied	A
tegengaan verrommeling	Aantal Wabo vergunningen	A
	Leegstand van woningen en bedrijven	A
	Aantal handhavingsgevallen (buitengebied)	A
versterken relatie met toerisme en recreatie		
ecologische verbinding		
samenhang steen, water en groen		
schaalvergroting		

Hoofddoelstelling: Werkgelegenheid

Van Naem en Partners pagina 48, alinea 4.

Eijsden Margraten zet in op het stimuleren van lokale werkgelegenheid in de sectoren recreatie en toerisme en de agrarische sector. Daarnaast spant Eijsden Margraten zich in via (investeren in) regionaal economische profilering om de bovenlokale werkgelegenheid te stimuleren.

Tabel 15: Werkgelegenheid

Subdoelstelling	Indicator	AI
Lokale werkgelegenheid	Aantal arbeidsplaatsen in agrarische sector en in toerismesector	A
	Aantal mensen werkzaam in eigen gemeente	A
	Aantal arbeidsplaatsen totaal Eijsden-Margraten	A
	Gemiddeld inkomen per inwoner/huishouden	A
	Omvang beroepsbevolking	A
	Aantal Werklozen en Uitkeringsgerechtigden	A
	Procentuele verhouding / aard van ondernemingen	A
Bovenlokale werkgelegenheid	Aantal / percentage forensen	A
Lokale werkgelegenheid	Aantal re-integratietrajecten	P

Hoofddoelstelling: Bedrijventerrein

Van Naem en Partners pagina 48, alinea 1.

Eijsden Margraten geeft aan over te gaan naar de ontwikkeling van het bedrijventerrein Panneslager, wanneer er voldoende vraag is.

Tabel 16: Bedrijventerrein

Subdoelstelling	Indicator	AI
Panneslager		
Beperkte uitbreiding		

3.5 Thema Bestuur en Organisatie

Hoofddoelstelling: Regionale samenwerking

Van Naem en Partners pagina 55, alinea 1 en 2.

De grondhouding van Eijsden Margraten is: Lokaal doen wat lokaal kan, regionaal doen wat regionaal moet. Eijsden-Margraten streeft naar regionale samenwerking om het beleid van andere overheden te beïnvloeden en zo bovengemeentelijke vraagstukken in goede banen te leiden. Daartoe nemen ambtenaren en bestuurders deel aan regionale overleggen. Lokaal is het streven gericht op efficiënt en effectief werken.

Tabel 17: Regionale samenwerking

Subdoelstelling	Indicator	AI
Beleidsbeïnvloeding	deelname aan gremia (+welke)	A
Effectief en Efficiënt werken	Aantal f.t.e. belast met regievoering	A
Oplossen (gemeente-) grensoverstijgende vraagstukken		

Hoofddoelstelling: Dienstverlening

Van Naem en Partners pagina 54, alinea 1.

Als het gaat om dienstverlening is optimaal en laagdrempelig aan de orde. Er wordt ingezet op een bereikbare en duidelijke één loketfunctie per dorp (Eijsden en Margraten), ondersteund met ruime digitale mogelijkheden. Regelmatig wordt onderzoek gedaan naar de kwaliteit van dienstverlening bij inwoners en bedrijven.

Tabel 18: Dienstverlening

Subdoelstelling	Indicator	AI
Digitaal en lokaal loket	Aantal bezoeken website, aantal aanvragen producten via productcatalogus	A
Openingstijden	Openingstijden gemeentehuis en loketten	A
Basisvoorziening per dorp	Productenpakket balie per basisvoorziening	A
Regelmatig onderzoek naar dienstverlening	Aantal (terechte) klachten over ambtenaren en bestuurders	A
Basisvoorziening per dorp	Effect: Uitkomsten burgerraadpleging	P
Regelmatig onderzoek naar dienstverlening	Aantal onderzoeken	P
Digitaal en lokaal loket	Tevredenheid burger	E

Hoofddoelstelling: Integraal werken

Van Naem en Partners pagina 54, alinea 2 en 3 en SVM pagina 14 alinea 2.

Via dorppontwikkelingsplannen wordt een proces in gang gezet om inzicht te krijgen in welke thema's er spelen per kern. Dit werkt betrokkenheid van inwoners in de hand. Eijsden Margraten streeft naar een daadkrachtige aanpak via integratie van verschillende beleidsterreinen met name op het gebied van veiligheid, criminaliteit en vandalisme is dit een voornemen.

De gemeente maakt beleid en speelt in op nieuwe ontwikkelingen. Met name ook bovenlokaal zal de gemeente beleid moet gaan regisseren in samenwerkingsverbanden. Dit stelt eisen aan de competenties in de organisatie.

Tabel 19: Integraal werken

Subdoelstelling	Indicator	AI
Regievoering	Procentuele verhouding tussen beleidsmedewerkers en uitvoerende medewerkers	A
Integraal dorpsgerichte benadering		
Integrale beleidsprocessen		

Hoofddoelstelling: Burgerbetrokkenheid

Van Naem en Partners pagina 54, alinea 4.

Eijsden-Margraten stimuleert de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en verenigingen. Zij hebben ook een verantwoordelijkheid voor de kwaliteit in de gemeente en worden uitgenodigd een actieve bijdrage te leveren.

Tabel 20: Burgerbetrokkenheid

Subdoelstelling	Indicator	AI
Stimuleren eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid	Aantal projecten waaraan burgers zelf uitvoering gegeven hebben	P
Interactief beleid / burgerparticipatie	Aantal projecten, programma's beleidsontwikkeling i.s.m. burger (+ soort/graad betrokkenheid)	P

Hoofddoelstelling: Cultuur en bestuursstijl

Van Naem en Partners pagina 55, alinea 4 en 5.

Een omgevingsgerichte en slagvaardige organisatie vertaalt zich in een dito organisatiecultuur en bestuursstijl. In- en externe resultaatgerichtheid, efficiency, betrouwbaarheid en samenwerking zijn daarbij de kernwaarden.

Tabel 21: Cultuur en bestuursstijl

Subdoelstelling	Indicator	AI
Vraaggericht	Wachttijden/doorlooptijden diverse producten	A
Interne en externe gerichtheid	Tevredenheid burger	E
Resultaatgericht		
Betrouwbaarheid / integriteit		
Gericht op samenwerking		

Hoofddoelstelling: Organisatie

Van Naem en Partners pagina 56, alinea 2 en SVM pagina 12.

De organisatie is compact opgebouwd met korte lijnen, duidelijke verantwoordelijkheden en een sterke gerichtheid naar buiten. Dat vertaalt zich in een goed opgeleid personeelsbestand met voldoende generalisten met het oog op regie. Competenties als dienst- en serviceverlening zijn sterk ontwikkeld evenals samenwerken. De organisatie is efficiënt en slagvaardig. Slagvaardig ook in de zin van het realiseren van (majeure) projecten (Raadsprogramma). De leiding is gericht op het aanspreken van het potentieel in de ambtelijke organisatie. Als het gaat om duurzaamheid geeft de organisatie het voorbeeld.

Tabel 22: Organisatie

Subdoelstelling	Indicator	AI
HRM-beleid	Generieke beschrijvingen	A
	Opleidingsniveau (in percentages)	A
	Interne mobiliteit / doorstroom	A
	Opleidingskosten als % van personeelskosten	A
	Aantal leidinggevenden	A
Leiderschap	Aantal leidinggevenden	A
Efficiency	Formatie per taakveld	A
Duurzaamheid	Verbruik energie door gemeente	A
	Papierverbruik door gemeente	A
	Vermindering CO2 uitstoot	A
Projectmatig Werken	Voortgang projecten	A
HRM-beleid	Tevredenheid werknemers	E
Leiderschap	Tevredenheid werknemers	E

4 Het hanteren van de Ambitie-indicator

De opgeleverde ambitie-indicator laat een zekere hoeveelheid aan indicatoren zien. De indicatoren zijn opgebouwd vanuit de ambities van Eijsden-Margraten, zoals die bij de fusie zijn benoemd. De ambities zijn vertaald in hoofddoelstellingen en subdoelstellingen. Aan de subdoelstellingen zijn indicatoren 'gehangen'. Deze decompositie is door de rekenkamercommissie consistent doorgevoerd. Hoofdstuk 3 brengt de doorvertaling van thema naar hoofddoelstelling naar subdoelstelling naar indicatoren duidelijk in kaart.

Deze exercitie leidt tot een aantal mogelijke indicatoren. De vraag rijst nu of deze indicatoren op dit moment allemaal gemeten zouden moeten worden of dat daarin in eerste instantie keuzes gemaakt moeten worden en of er een groeipad gekozen zou moeten worden. Daarvoor gaan we terug naar de doelstelling van de ambitie-indicator, zoals geformuleerd in paragraaf 1.3 en hieronder in paragraaf 4.1 teruggehaald.

4.1 Terug naar de doelstelling

De achterliggende doelstelling van de ambitie-indicator zou vooral gericht moeten zijn op 'leren en verbeteren'. Het instrument moet een globaal inzicht geven in de stand van zaken om zo de richting te kunnen bepalen voor de (nabije) toekomst. Het Presidium heeft daarbij aangegeven vooral een pragmatisch en compact 'meetinstrument' te willen. Het gaat om een globaal inzicht dat zonder teveel ambtelijke inspanning moet kunnen worden opgeleverd.

Deze doelstelling draagt de volgende aandachtspunten in zich als het gaat om het hanteren van de ambitie-indicator in de praktijk:

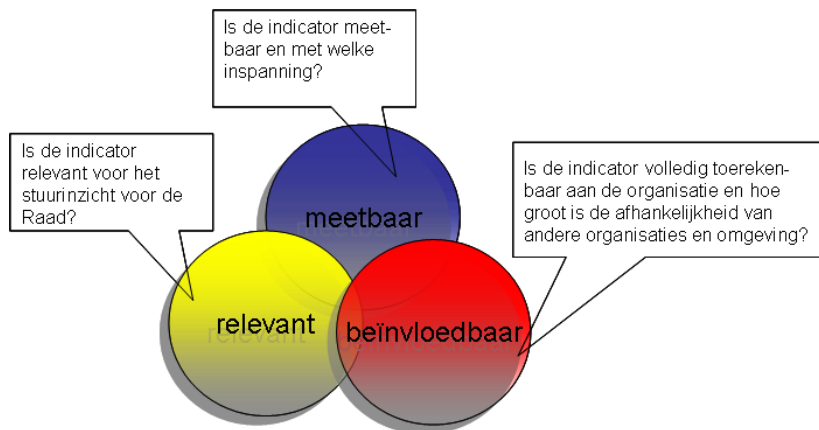
- De doelstelling wijst op een 'gezond' standpunt dat de ambitie-indicator vooral een middel moet zijn en geen 'doel op zich'. De ambitie-indicator moet de Raad van Eijsden-Margraten helpen om richting te geven aan het te voeren beleid.
- De doelstelling wijst ook op een zekere afweging tussen het nut van de indicator en de inspanningen die geleverd moeten worden om de indicator op te leveren.
- De doelstelling wijst op inzicht voor de Raad om op hoofdlijnen te sturen en richting te kunnen bepalen. Dat betekent dat een aantal indicatoren wellicht minder meerwaarde hebben op de directe beïnvloedbaarheid voor de gemeente, maar wel relevant zijn voor het stuurinzicht voor de Raad. Een voorbeeld daarvan zijn de demografische gegevens.

Vanuit deze aandachtspunten geven wij in het onderstaande een aantal overwegingen mee om te komen tot een eerste selectie van indicatoren en de meting van indicatoren gradueel uit te breiden via een soort groeipad.

4.2 Overwegingen bij het selecteren van de indicatoren

Bij de uiteenzetting van de overwegingen speelt onderstaande figuur een belangrijke rol.

Meetbaarheid

Bij de meetbaarheid gaat het vooral om de vraag of de indicator eenduidig te meten is en of deze meting met relatief geringe ambtelijke inspanning is te meten.

Onder een aantal thema's wordt een burgerpeiling gehouden om het tevredenheidsniveau van burgers te meten. Deze indicator is minder eenduidig te meten en vaak ook complex om te meten.

Onder het thema bestuur en organisatie met als hoofddoelstelling dienstverlening is het aantal bezoeken op de website en het aantal aanvragen via de productencatalogus als indicator opgenomen. Dit zijn indicatoren die eenduidig en makkelijk te meten zijn.

Bij de overweging of een indicator met weinig inspanning te meten is, moet worden aangesloten bij informatie die reeds voorhanden is. Zo zijn de demografische gegevens van Eijsden-Margraten via registraties bij Burgerzaken vrij eenvoudig te achterhalen. Ook andere toeleverende instanties, zoals de VVV (recreatie en toerisme), Veolia (OV gegevens) en Pentasz (werkgelegenheid) kunnen een rol spelen bij het aanleveren van de voor hun makkelijk te genereren gegevens.

Beïnvloedbaarheid

Bij de beïnvloedbaarheid van de indicator gaat het vooral om de vraag of de uitkomst van de gemeten indicator toerekenbaar is aan de organisatie zelf of dat er afhankelijkheid bestaat met de prestatie van andere organisatie of van de omgeving.

De indicatoren van integrale veiligheid binnen de hoofddoelstelling Plezierige leefomgeving van het thema Leven zijn minder toe te rekenen aan de Eijsden-Margraten zelf. Hier bestaat er een afhankelijkheid met politie en justitie. Daarentegen zijn de indicatoren rondom de verkeersveiligheid binnen de hoofddoelstelling Verkeer van het thema Wonen wel meer beïnvloedbaar door de Eijsden-Margraten zelf.

Relevantie

Bij relevantie gaat het vooral om de vraag of de indicator -en zeker als het gaat om trends daarin- bijdraagt aan het stuurinzicht voor de Raad.

Demografische gegevens en trends daarin leveren voor een gemeenteraad relevant inzicht als het gaat om sturing op het voorzieningenniveau zeker in het licht van de verwachte bezuinigingsdruk.

In de praktijk blijkt dat indicatoren waarop een organisatie veel invloed heeft (= beïnvloedbaar), vaak niet de meest relevante indicatoren zijn. Denk aan het aantal handhavingen dat een milieudienst heeft ingezet. Goed beïnvloedbaar, maar weinig relevant omdat het weinig zegt over het effect van die handhaving. Anderzijds blijkt in de praktijk vaak dat indicatoren die heel relevant zijn (voor de maatschappij), doorgaans niet zo gemakkelijk zijn toe te rekenen aan individuele organisaties. Criminaliteitscijfers zijn buitengewoon relevant, maar niet volledig toe te rekenen aan de prestaties van een gemeente en/of politie.

4.3 Aanbevelingen voor een groeipad

De rekenkamercommissie heeft de ambitie-indicator opgesteld vanuit de fusieambities van Eijsden en Margraten, zoals geformuleerd in de strategische documenten in 2009. Dit levert een aantal mogelijke indicatoren op. Raadzaam is deze indicatoren niet allemaal in één keer op te gaan leveren maar te kiezen voor een groeipad.

De keuze voor dit groeipad is in eerste instantie een aangelegenheid tussen Raad, College en ambtelijke organisatie en behoort ook niet tot de scope van dit onderzoek. De rekenkamercommissie doet in het onderstaande wel een aantal aanbevelingen voor dit groeipad en de selectie van indicatoren waarmee gaandeweg kan worden gewerkt.

1. Begin in eerste aanleg met de indicatoren met een hoge relevantie voor het stuurinzicht voor de Raad en die eveneens betrekkelijk gemakkelijk te meten zijn. Of deze indicatoren direct beïnvloedbaar zijn, is in het begin nog minder interessant. Zoek contact met instanties die deze gegevens kunnen aanleveren. Ontsluit in ieder geval de demografische gegevens en trends op de website [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl) voor de Raad.
2. Bouw de indicatoren in tweede instantie verder uit met minder gemakkelijk te meten indicatoren. Doe in dat kader in ieder geval de burgerpeiling van [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl). Veel indicatoren in dit rapport hebben betrekking op de burgertevredenheid op thema's als Wonen, Leven, Werken en Dienstverlening. Dit zijn ook de thema's die in de genoemde burgerpeiling worden gemeten.

3. Geef gaandeweg aan welke indicatoren direct beïnvloedbaar dan wel minder direct beïnvloedbaar zijn en in welke mate. Daarmee ontstaat een samenhang tussen de gemeten indicatoren en de beleidsdoelstellingen. Op die manier wordt het voor de Raad ook meer inzichtelijk waar en op welke manier zij beleidsdoelstellingen meer SMART kan en moet formuleren. De Raad dient streefwaarden te benoemen bij deze beleidsdoelstellingen.
4. Selecteer binnen de werkgroep P&C aan de hand van de hierboven geschetste varianten de in hoofdstuk 3 aangegeven indicatoren en zet een groeipad uit van ongeveer twee tot drie jaren. Voer in ieder geval de geplande o-meting voor 2013 uit.

De gemeente Eijsden-Margraten staat in 2014 voor verkiezingen. Gebruikelijk is om dan met de nieuwe Raad te kijken naar de gewenste structuur van de programmabegroting en het aantal programma's.

5. Breng bij de herijking van de programmabegroting de structuur in lijn met de thema's van de geformuleerde fusieambities: Wonen, Werken, Leven en Bestuur en organisatie en de hoofddoelstellingen daarbinnen. Daarmee ontstaat meer samenhang tussen beleidsdoelstellingen, indicatoren en middelen. De in dit rapport aangegeven indicatoren krijgen daarmee vanzelf een meer geprononceerde plek in de P&C cyclus.

Enmalig vastleggen en meervoudig gebruiken van gegevens is een belangrijk thema binnen de IT ontwikkeling van de gemeenten op dit moment. Ook Eijsden-Margraten is bezig met digitalisering en ICT ontwikkeling.

6. Betrek bij het meten van de indicatoren de vraag hoe de brongegevens voor het proces van oplevering van de indicatoren meer structureel en geautomatiseerd kunnen worden ingericht. Maak in dit kader ook afspraken met toeleverende instanties/derde-partijen. Daarmee wordt de inspanning voor het opleveren van de indicatoren minder en de kwaliteit meer professioneel.
7. Werk in dit kader ook met de website Waarstaatjegemeente.nl. Deze website levert gegevens die in sterke mate samenhangen met de gevraagde gegevens van de indicatoren van deze ambitie-indicator. Voer de uitkomsten van de burgerpeiling (zie aanbeveling 2) op in deze website, zodat er ook vergelijking kan worden gemaakt met andere gemeenten.

Bijlagen

Bijlage 1: Totaaloverzicht indicatoren

In deze bijlage zijn de indicatoren opgenomen, zoals door de rekenkamercommissie voorgesteld.

In deze bijlage zijn de volgende kolommen opgenomen:

1. Het programma in de huidige programmabegroting waarin op de (sub)doelstellingen wordt ingegaan.
2. De hoofddoelstellingen zoals verwoord in het rapport van Van Naem & partners.
3. De subdoelstellingen zoals verwoord in het rapport van van Naem en partners.
4. Mogelijke areaalindicatoren.
5. Mogelijke prestatie-indicatoren.
6. Mogelijke effect-indicatoren.
7. Maatregelen ter bevordering van te bereiken effecten/ te leveren productie.
8. De bron waarvan de invulling van de indicator vandaan moet komen. In sommige gevallen is een indicatie gegeven van de afdeling/team waar de invulling moet plaatsvinden. In enkele gevallen was dit niet eenduidig mogelijk en is volstaan met de term “eigen organisatie”.

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
		WONEN						
	9	Wonen voor doelgroepen	Ouderen	Aantal (levensloopbesten-dige) woningen voor ouderen			Gemeentelijk woningbouwprogramma	woningbouwgegevens eigen organisatie
					Gerealiseerde woningen voor ouderen		Afspraken maken met corporaties en ontwikkelaars	woningbouwgegevens eigen organisatie
						(gewenst) aantal ouderen dat zelfstandig woont		Burgerzaken (?)
			Jongeren/starters	Aantal jongeren-/starters woningen				woningbouwgegevens eigen organisatie
					Gerealiseerde woningen voor jongeren/starters			woningbouwgegevens eigen organisatie
						(gewenst) aantal jongeren dat in een eigen woning woont / terugdringen wachtlijsten		Burgerzaken (?)
			verdeling huurwoningen versus koopwoningen	Aantal koopwoningen, aantal vrije sector huur, aantal sociale sector huur				woningbouwgegevens eigen organisatie
					Gerealiseerde woningen onderverdeeld naar soort			woningbouwgegevens eigen organisatie
						(gewenste) procentuele verdeling soort woningen		woningbouwgegevens eigen organisatie

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
			Poelveld	Aantal woningen Poelveld				woningbouwgegevens eigen organisatie
					nieuw gerealiseerde woningen in Poelveld			afdeling RO/bouwen
			Bouwen in contouren	(mogelijk) nog in te vullen lege plekken in dorpskernen				afdeling RO/bouwen
					ingevulde lege plekken binnen de dorpskernen			afdeling RO/bouwen
		Evenwichtige bevolkings-samenstelling		Samenstelling bevolking in percentages (0-5, 5-20, etc.)			Investeren in voorzieningenniveau	Afdeling Burgerzaken
						groei van de bevolking (tegengaan krimp)	Investeren in sociale innovatie zodat inwoners mee blijven bewegen met de dynamiek van hun omgeving	Afdeling Burgerzaken
						percentage bevolking jonger dan x jaar (verjonging van de bevolking / tegengaan vergrijzing)		Afdeling Burgerzaken
	3	Verkeer	Verkeersveiligheid	percentage fietspaden los van de openbare weg			Verkeersveiligheidsplan, educatie, handhavingsacties	Openbare werken
				aantal km 30km-zones				Openbare werken

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
				aantal km weg waarop gladheidsbestrijding plaatsvindt				Openbare werken
					Nieuwe verkeersveiligheidsbevorderende maatregelen (bijv. 30 km-zones)			Openbare werken
					Uitgeschreven boetes ivm verkeers-overtredingen			Politie
						Verhogen objectieve verkeersveiligheid		Politie (Veiligheidsmonitor)
						Verhogen subjectieve verkeersveiligheid (Tevredenheid / beleving)		Burgertevredenheidsonderzoek
			Bereikbaarheid	Aantal km wegen				Openbare werken
					aantal nieuw aangelegde km wegen			Openbare werken
			Fietsnetwerk	Aantal km fietspad (recreatief)				Openbare werken
					nieuw aangelegd aantal km			Openbare werken
			Kwaliteit wegen	(gemiddeld) rapportcijfer crow-normen onderhoud			Wegenbeleidsplan, openbare verlichting (waarbij rekening wordt gehouden met energie en flora en fauna)	Openbare werken
				Aantal km slechte weg (onder de CROW-norm)				Openbare werken

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
					uitgevoerd wegonderhoud (aantal km) en reconstructies			Openbare werken
						aantal klachten mbt wegonderhoud		Klachtenregistratie
						aantal schades / aansprakelijkstellingen / ongevallen veroorzaakt door slecht wegonderhoud		Juridische zaken
			Bereikbaar Openbaar Vervoer	Aantallen bushaltes per kern + frequentie aanrijden bushaltes + tijdvak waarbinnen+ aantal bestemmingen			herstellen treinverbinding EM - Maastricht, Onderzoek beter benutten OV	Openbaar vervoerders
					mutatie areaal			Eigen organisatie
						gebruik / bezetting Openbaar Vervoer (Bus en trein)		Openbaar vervoerders
			Parkeren	Aantal parkeerplaatsen (bij voorzieningen)			Kosteloos parkeren, elke kern heeft een parkeervoorziening	Openbare werken
				Aantal parkeerplaatsen met blauwe zones				Openbare werken
				Aantal parkeervergunningen				Burgerzaken
					Nieuw aangelegde parkeerplaatsen			Openbare werken
					Aanleg blauwe zones			Openbare werken

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
						Klachten inzake wildparkeren		Klachtenregistratie
						Klachten van winkeliers etc.		Klachtenregistratie
						Aantal uitgeschreven parkeerbonnen		Politie
			Duurzaamheid	Aantal tappunten elektrisch vervoer				Openbare werken
					nieuw aangelegde tappunten elektrisch vervoer			Openbare werken
		LEVEN						
	2	Plezierige woonomgeving	(integraal) veilig	aantal misdrijven per kern, onderverdeeld naar soort			Integraal veiligheidsbeleid, handhaving, BOA, blauws op straat, meldpunt drugsoverlast, stichting Traject (jongerenoverlast), Veiligheidshuis	Integrale veiligheidsmonitor
				aantal klachten over hangjongeren				Klachtenregistratie
				aantal meldingen drugsoverlast				Meldpunt drugsoverlast
					(aantal uren) inzet BOA's en andere instanties			Toezicht en handhaving
						Tevredenheid / beleving		Burgertevredenheidsonderzoek
			schoon		vierkante km verharding die schoon wordt gehouden			Openbare werken
					Vierkante km groen dat onderhouden wordt		Groenbeheersplan	Openbare werken

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
						aantal klachten mbt verloedering		Klachtenregistratie
						Tevredenheid / beleving		Burgertevredenheidsonderzoek
	6		groen (openbaar groen)	Aantal km2 openbaar groen			onderhoud groen, aanbrengen nieuw groen, onderhoud wandelpaden, optreden tegen vernieling, aanschrijven bewoners/handhaven	Openbare werken
					nieuwe aanleg openbaar groen			Openbare werken
						Aantal klachten mbt overhangend groen, verloedering etc.		Klachtenregistratie
						Tevredenheid/beleving		Burgertevredenheidsonderzoek
			duurzaam	aantal woningen dat aan duurzaamheidsnorm voldoet			nieuwe impulsen geven aan duurzaam bouwen en aan projecten om het energieverbruik terug te dringen. Terugdringen CO2-uitstoot. Gemeentelijke startnotitie duurzaamheid.	Afdeling Bouwen
					Nieuwbouw/verbouw c.q. bijkomend aantal woningen dat aan de norm voldoet			Afdeling Bouwen
		Detailhandel	Sociale betrokkenheid ondernemers	Aantal deelnemers aan ondernemers-platform en/of winkeliers-verenigingen			Stimuleren ondernemersplatform, netwerkbijeenkomst	afdeling EZ

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
					aantal overleggen tussen gemeente en ondernemersplatforms			afdeling EZ
			Vervullen primaire levensbehoeften	Aantal detailhandels / per soort per kern				afdeling EZ
			Levensvatbare detailhandel	Aantal sluitingen detailhandelbedrijven				afdeling EZ
			post/banken etc.	Aantal postagentschappen en bankfilialen in de gemeente				afdeling EZ
	6	Sport	Betrokkenheid bij samenleving	Aantal leden van sportverenigingen woonachtig in Eijsden Margraten			Subsidiebeleid, voorzieningen, Sportraad, combinatiefunctionarissen	Maatschappelijke ontwikkeling
			Gezondheidsaspecten	Aantal kinderen met Obesitas			Meedoen aan landelijke gezondheidsprogramma's	GGD
			Huisvesting sport	Aantal binnen- en buitensportvoorzieningen				Maatschappelijke ontwikkeling
				Bezettingsgraad (per voorziening)				Maatschappelijke ontwikkeling
	5	Onderwijs	Knelpuntleerlingen	Aantal kinderen met leerachterstanden			ontwikkeling van kindcentra	GGD / Bureau Jeugdzorg
	5		Onderwijshuisvesting / voorzieningen	Aantallen lokalen/leegstaande lokalen			Beleid gericht op brede scholen. Zoveel mogelijk behoud van basisscholen in kleine kernen.	Maatschappelijke ontwikkeling
	7		Kinderopvang	Aantal kinderopvang-plaatsen				Maatschappelijke ontwikkeling

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
				Aantal kinderen op wachtlijst				Maatschappelijke ontwikkeling
	6	Welzijn (div. doelgroepen)	Ouderen	Aantal ouderen			Subsidiebeleid	Burgerzaken
				Deelname ouderen aan verenigingen, ouderenorganisaties etc.				Maatschappelijke ontwikkeling
			Jeugd	Aantal jongeren			Centrum Jeugd en Gezin	Burgerzaken
				Deelname jongeren aan verenigingsleven (procentueel)			Stichting Traject (jongeren)	Maatschappelijke ontwikkeling
			Vrijwilligers	Aantal vrijwilligers				Maatschappelijke ontwikkeling
			Verenigingen	Aantal verenigingen en aantal leden onderverdeeld naar sport, cultuur etc.			Woon-zorgcomplexen	Maatschappelijke ontwikkeling
			Zwakkeren	Aantal mensen onder de armoedegrens				Maatschappelijke ontwikkeling
	6	Cultuur	Uitvoeringen en uitbeeldingen met dorpsgericht karakter	aantal evenementen, uitvoeringen etc. (per kern)			Evenementenbeleid, Subsidiebeleid	Maatschappelijke ontwikkeling
		Voorzieningen	Zwembad	aantal bezoekers / abonnementen				Maatschappelijke ontwikkeling
			Gemeenschaps-huis / dorpshuizen	Bezettingsgraad			Voorzieningen, beleid inzake para-commercie	Maatschappelijke ontwikkeling

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
				aantal + aantal per kern				Maatschappelijke ontwikkeling
			Bibliotheek	Aantal (jeugd-)leden / uitleningen				Maatschappelijke ontwikkeling
			Stimuleren vrijwilligerswerk	aantal vrijwilligers				Maatschappelijke ontwikkeling
	8	Gezondheidsbeleid	Verslaving	Aantal drugsverslaafden			subsidiebeleid / overleg met zorgverleners	GGD
			Alcoholgebruik	Aantal bekende alcoholverslaafden				GGD
			Eerstelijns voorzieningen	Aantal voorzieningen (per kern)				eigen organisatie
		WERKEN						
	4	Recreatie en Toerisme	Stimuleren R&T (lokaal)	Aantal overnachtingen, onderverdeeld naar Hotel, B&B en campings			"met fruit eropuit", project VERM, vaarroute grensmaas, samenwerking met ondernemend EM en VVV.	Registratie Toeristenbelasting
				Aantal bezoekers Mergelgroeve/Oorlogskerkhof/t Rooth en Veer naar België				?
				aantal arbeidsplaatsen in de horeca			samenwerking met Voerstreek, Maastricht, Heuvelland en Visé.	EZ
			Internationale bekendheid	aantal overnachtingen / bezoeken door buitenlanders			Oorlogskerkhof / Africamuseum	Oorlogskerkhof, Museum

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
	4	Agrarische sector, Natuur, RO, Landschapsbeheer	natuurbeheer en -behoud	aantal km2 natuurgebied			BP-buitengebied/areaalbehoud/handhaving/toezicht	Openbare werken
	6		versterken relatie met toerisme en recreatie				Subsidiëring	
			ecologische verbinding				Herbestemming van (vrijkomende) agrarische bedrijven	
			tegengaan verrommeling	aantal Wabo-vergunningen			Behoud van hoogstam, struwelen, graften en holle wegen	Vergunningen/bouwzaken/milieu
				Leegstand van woningen en bedrijven				Burgerzaken
				aantal handhavingsgevallen (buitengebied)				Handhaving
			samenhang steen, water en groen				zorg voor monumenten, website cultureel erfgoed, stichting momumentenwacht, subsidies monumenten, monumentencommissie	
			Schaalvergroting				uitvoeringsprogramma Landschaps Ontwikkelings Plan, aandacht voor cultuurhistorisch erfgoed (zie verder pag. 57/58 begroting)	
	7	Werkgelegenheid (boven) lokaal	Lokale werkgelegenheid	Aantal arbeidsplaatsen in agrarische sector en in toerisme-sector				EZ

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
				Aantal mensen werkzaam in eigen gemeente				EZ
				Aantal arbeidsplaatsen totaal Eijsden Margraten				EZ
				Omvang beroepsbevolking				Pentasz / EZ
				Gemiddeld inkomen per inwoner / huishouden				Landelijk/CBS
				Aantal Werklozen en Uitkeringsgerechtigden			Re-integratie, Participatiewet, Armoedebeleid, Schuldsanering	Pentasz
				Procentuele verhouding / aard van ondernemingen				EZ
					aantal re-integratietrajecten			Pentasz
			Bovenlokale werkgelegenheid	Aantal / percentage forensen				EZ
	4	Bedrijventerreinen	Panneslager				Ontwikkelen parkmanagement	
			Beperkte uitbreiding					
		BESTUUR EN ORGANISATIE						
	1	Regionale samenwerking	Beleids-beïnvloeding	deelname aan gremia (+welke)			deelname aan GR's en andere samenwerkingsvormen.	Bestuurszaken

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
			Effectief en Efficiënt werken	aantal f.t.e. belast met regievoering			Kompas voor Samenwerking in Zuid Limburg, Periodieke Heuvellanddag, schakelen met driestedenoverleg	Personeelszaken
			Oplossen (gemeente-) grensoverstijgende vraagstukken				Grensoverschrijdende samenwerkingen.	
	1	Dienstverlening	Digitaal + lokaal loket	Aantal bezoeken website, aantal aanvragen producten via productcatalogus			Ontwikkelen mid office, doorontwikkeling dienstverleningsconcept, optimalisering projectmatig werken, doorontwikkeling ICT-infrastructuur, doorontwikkelen website	ICT/Burgerzaken
						Tevredenheid burger		Tevredenheidsonderzoek, Burgerplatform (welke frequentie?), Digitaal burgerpanel
			Openingstijden	Openingstijden gemeentehuis en loketten.			Uitbreiden takenpakket KCC, uitbreiden E-formulieren, Optimaliseren openingstijden, Invoeren zaakgericht werken, Kwaliteitshandvest	
			Basisvoorziening per dorp	productenpakket balie per basisvoorziening				
					effect: uitkomsten burgerraadpleging (tevredeheid)			

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
			Regelmatig onderzoek naar dienstverlening	aantal (terechte) klachten over ambtenaren en bestuurders				Klachtenregistratie mbt ambtelijk apparaat
					aantal onderzoeken			Klachtenregistratie mbt ambtelijk apparaat
	1	Integraal werken	Integraal dorpsgerichte benadering					
			Integrale beleidsprocessen					
			Regievoering	procentuele verhouding tussen beleidsmedewerkers en uitvoerende medewerkers				
	1	Burgerbetrokkenheid	Stimuleren eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid		aantal projecten waaraan burgers zelf uitvoering hebben gegeven		Participatienota, website, social media en apps, externe communicatie	eigen organisatie
			Interactief beleid / burgerparticipatie		aantal projecten, programma's, beleidontwikkeling ism burger (+soort/graad betrokkenheid)			eigen organisatie
	1	Organisatiecultuur en bestuursstijl	Interne en externe gerichtheid				Cultuurtraject, Versterking P&C-cyclus	cultuurscan
			Resultaatgericht					

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
			Vraaggericht	Wachttijden/doorlooptijden diverse producten				
						tevredenheid burger		Burger tevredenheidsonderzoek
			Betrouwbaarheid / integriteit					
			Gericht op samenwerking					competentiediagnose via vragenlijsten
	1	Organisatie	HRM-beleid	generieke beschrijvingen			Functionerings- en beoordelingssystematiek	Personeelszaken
				opleidingsniveau (in percentages)				Personeelszaken
				interne mobiliteit/doorstroom				Personeelszaken
				opleidingskosten als % van personeelskosten				Personeelszaken
						Tevredenheid werknemers		Medewerkerstevredenheids-onderzoek (MTO)
			Leiderschap	aantal leidinggevenden			Management development traject	Personeelszaken
						Tevredenheid werknemers		MTO/scan leidinggevenden
			Efficiency	formatie per taakveld				benchmark met andere gemeenten (totale formatie of taakvelden) Horst a/d Maas, Gulpen-Wittem
			Duurzaamheid	Verbruik energie door gemeente				eigen organisatie
				Papierverbruik door gemeente				eigen organisatie

	programma	Hoofddoelstelling	Subdoelstelling	Areaal indicator	Prestatie-indicator	Effect indicator	Maatregelen ter bevordering / inspanning (vlgs begroting)	Bron
				Vermindering CO2 uitstoot				eigen organisatie
			Projectmatig werken	voortgang projecten				eigen organisatie

Bijlage 2: Eerdere onderzoeken

2006	Nuth	Onder de loep	Declaratiegedrag in de gemeente Nuth
2006	Gulpen-Witttem	Tere plekken	Integriteit en wegwerkzaamheden aan de Slenakerweg in Gulpen-Witttem
2006	Meerssen	In de Meerssense maat	Onderzoek naar de organisatieontwikkeling van de gemeente Meerssen 1993-2006
2007	Eijsden	Een goede buur of een verre vriend	De samenwerking tussen Eijsden en Margraten in de startblokken
2007	Eijsden	Vooronderzoek naar de financiering van het centrumplan in de gemeente Eijsden	
2007	Gulpen/Witttem	Kompas of glazen bol?	Onderzoek naar het sturingsinstrumentarium van de gemeente Gulpen-Witttem
2007	Gulpen-Witttem	Doel of middel?	Intergemeentelijke samenwerking door de gemeente Gulpen-Witttem
2007	Valkenburg	Een geschenk uit de hemel	De samenwerking tussen Valkenburg aan de Geul en 3W
2008	Beek	Elk uur telt	Inhuur van extern advies voor de gemeente Beek
2008	Nuth	Voor het goede doel	Doelmatig en doeltreffend sportaccommodatiebeleid voor de gemeente Nuth
2009	Gulpen-Witttem	Van de grond gekregen	Grondexploitatie in Gulpen-Witttem nader onderzocht
2009	Eijsden	Met de knip op de beurs	Doelmatigheid van het accommodatiebeleid in Eijsden

2009	Meerssen	Vijf kanten van Pentasz	Functioneren van de regionale sociale dienst Pentasz vanuit Meerssens perspectief
2009	Beek	Met of zonder schone lei?	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Beek
2009	Valkenburg	Drie parels aan één ketting	Intergemeentelijke samenwerking door de gemeente Valkenburg aan de Geul
2009	Eijsden	Oude wijn in nieuwe zakken?	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Eijsden
2009	Gulpen-Wittem	Midden in de roos geschoten?	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Gulpen-Wittem
2010	Nuth	Niets nieuws onder de Wmo?	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Nuth
2010	Valkenburg	Meedoen en ondersteunen: keuzes of knelpunten?	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Valkenburg aan de Geul
2010	Beek	Minder regels, minder kosten?	Deregulering en administratieve lastenverlichting in de gemeente Beek
2010	Meerssen	Op de Meerssenerweg naar de Wmo	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Meerssen
2010	Gulpen-Wittem	Eén grote familie	Onderzoek naar vast personeel en inhuur 2006 tot en met 2009
2010	Beek, Eijsden, Gulpen-Wittem, meerssen, Nuth, Valkenburg	De Wmo op heuvels en in dalen	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning; Koepelnotitie
2011	Eijsden	Tussen witte paaltjes en grote projecten	Opsporing en aanpak van risico's bij het Centrumplan in Eijsden
2011	Valkenburg	Op afstand en toch dichtbij	Onderzoek naar de NV Ontwikkelingsmaatschappij Valkenburg aan de Geul

2011	Meerssen	Ja, tenzij....	Feiten en beleving bij de verlening, toezicht en handhaving van bouwvergunningen in Meerssen
2011	Beek	Meedoen belangrijker dan winnen	Burgerparticipatie in de gemeente beek
2011	Gulpen-Wittem	Glazen bol of kompas	Vervolgonderzoek sturing gemeente Gulpen-Wittem

Bijlage 3:
De rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie bestaat uit:

drs. W.J.H.S. (Wil) Lindelauf RA RO	: voorzitter
mr. L.M.C. (Loek) Cloodt MBA	: lid
drs. G.J.M. (Jurriën) Biessen	: lid
M.G.A. (Maurice) Cobben	: secretaris

Alle leden maken op persoonlijke titel deel uit van de rekenkamercommissie. De in de rekenkamercommissie werkzame registeraccountant treedt niet in die hoedanigheid op.

Website	:	www.rekenkammercie-zl.nl
Postadres	:	Postbus 998, 6300 AZ Valkenburg aan de Geul
Telefoon	:	06 – 215 337 83
Emailadres	:	info@rekenkammercie-zl.nl
